

Trage Tocht Losser

Auteur: Rob Wolfs

Drielanden, Dinkeldal en Ruhenbergerbeek

We maken een mooie wandeling in het Dinkeldal, op de rand van Nederland. Over meer asfalt dan we gewend zijn, maar het zijn veelal fietspaden met groenstroken, smalle asfaltweggetjes en wegen door het centrum van Losser. En het fraaie beekdallandschap van Dinkel en Ruhenbergerbeek vergoedt veel. Vanaf de Wanderparkplatz net over de grens lopen we door een punt van het gebied dat plaatselijk bekend is als de Drielanden Niedersachsen, Westphalen en Nederland. Over de Grensweg bereiken we de grote plas De Oelemars met vogelkijkhut. De tocht vervolgt door het bosgebiedje Zandbergen en over de Dinkel naar het centrum van Losser. We verlaten Losser weer via mooie paadjes langs het Dinkeldal en we wandelen verder in de richting van Overdinkel en het stroomdal van de Ruhenbergerbeek. Op de lange rechte Invalsweg langs de rand van Overdinkel houden we steeds mooi zicht op het beekdal. Het laatste stukje in Duitsland leidt ons langs de Goorbach terug naar de Wanderparkplatz.

Routebeschrijving

1. Vanaf de Wanderparkplatz ga je op de kruising - met je gezicht naar het metalen hek toe staand - linksaf over het brede grindpad richting bankje met prullenbak. Je passeert een grote houten boomstam en je komt uit op een klinkerpad. Hier ga je linksaf. Nu de Gildehauser Strasse oversteken, houten hekken passeren en een grindpaadje oplopen. Je komt op een asfaltweggetje met fietspad in de gemeente Losser. Je neemt direct het eerste weggetje naar rechts richting fietsknooppunt 69 . Pal voor huisnummer 35 rechts aanhouden over het fietspad. Het pad met bochten om het huis heen volgen. Verderop gaat het over in een karrenspoor met naastliggend fietspaadje. Op een driesprong met de Fleuerweg naar links ga je rechtdoor, zandweg met fietspad vervolgen.
2. Op de kruising met de Hajanweg rechtdoor asfaltweg, Drielandweg. Je neemt nu de eerste weg schuin naar rechts, Grensweg, onverharde weg met fietspad. Op de kruising bij S77 rechtdoor. Bij S76 ook rechtdoor de zandweg met fietspad vervolgen. Het fietspad gaat over in betonplaten. Je passeert aan je linkerhand vogelkijkhut 'De Oelemars'. Je komt bij S75 en diverse bankjes op een splitsing. Hier ga je linksaf, Ravenhorstweg. Waar het asfalt iets naar links buigt ga je bij S74 schuin rechtsaf een bospaadje in. Aan je linkerhand een hek. Op een splitsing links aanhouden. Steeds rechtdoor langs het hek blijven lopen. Je komt uit op een breed bospad.
3. Hier ga je rechtsaf. Doorlopen tot de asfaltweg en daar linksaf. Je gaat de brug over de Dinkel over en je loopt door tot een driesprong bij P-66844/001. Hier linksaf, Gildehauserweg. Met de weg meebuigen naar links. Asfaltweg volgen. Je loopt Losser binnen. Je passeert Erve Kraesgenberg aan je rechterhand. Daarna op driesprong Hofstraat naar rechts negeren.
4. Kort daarna neem je het eerste doodlopende weggetje naar links, Kopshofweg. Op kruisinkje rechtsaf langs huisnummer 3, Paasdijk, een onverhard paadje. Via metalen hekken kom je uit bij een weg. Hier ga je linksaf en direct daarna op een kruising ook links, Sportlaan. Je loopt langs de Dorpsbleek en dan op een driesprong rechts aanhouden, Bernard Leurinkstraat. Deze weg volgen en Brinkstraat naar links negeren. Direct daarna naar links, Martinusplein richting toren. Je passeert aan je rechterhand Marktzicht. Op driesprong linksaf, Raadhuisstraat.
5. Op kruising linksaf richting kerk, Kerkstraat. Zijwegen negeren en dan op een splitsing van meerdere wegen rechts aanhouden. Nu eerste weg links, Kosterstraat. Je neemt het eerste weggetje naar links, Kostersgaarden. Waar deze klinkerweg naar links buigt ga je rechtdoor over een voetpaadje. Op een splitsing van klinkerpaadjes rechts aanhouden. Meebuigen met het klinkerpad tot je uitkomt voor nummer 44 aan je linkerhand. Hier ga je rechtsaf, klinkerweg. Direct daarna kom je uit op de Schuurkerkstraat, waar je rechtsaf gaat. Je loopt langs de begraafplaats aan je rechterhand. Doorlopen tot het eind.

6. Hier op voorrangsweg linksaf, Scholtinkstraat. Even daarna eerste weg schuin rechts, doodlopende Kopshofweg. Je passeert de Bleek aan je linkerhand en dan ga je op een kruising rechtsaf, Hasselpad, een grindpad. Met de bocht mee naar rechts. Je komt uit op een asfaltweg. Hier ga je linksaf. Je passeert de rioolwaterzuiveringsinstallatie en je neemt daarna het eerste grindpad naar rechts, Welppad. Dit pad uitlopen tot je uitkomt bij S79. Hier ga je linksaf, asfaltweggetje. Je komt vlakbij de Dinkel. Op een splitsing linksaf, smal asfaltfietspaadje. Je gaat via een brug de Dinkel over. Asfaltpaadje vervolgen. Je komt uit op een asfaltweg.

7. Hier ga je rechtsaf. Nu neem je de eerste weg rechts, Kolkersweg. Je kruist de Ruhembergerbeek en je vervolgt de asfaltweg. Bij voorrangsweg linksaf langs huisnummer 3 . Nu neem je de eerste klinkerweg linksaf, Beerninksweg. Na 'Het Kolkershoes' eerste onverharde weg schuin rechts bij S72, Invalsweg. Je loopt Overdinkel binnen.

8. Op kruising bij X31 rechtdoor, nu geasfalteerde Invalsweg vervolgen. Even daarna verlaat je Overdinkel. Deze weg blijf je ruim 1,5 km steeds rechtdoor volgen, dus zijwegen negeren. Aan het eind steek je via een smal grindpaadje door naar het fietspad bij X33. Hier ga je linksaf over het fietspad. Je passeert de grens bij een wit-rood paaltje. Aan het eind van het fietspad rechtsaf over asfalt. Je komt bij een voorrangsweg. Hier oversteken en linksaf over het fietspad. Pal na de brug over de Goorbach ga je rechtsaf over een smal bospaadje. Op een splitsing vlakbij de beek linksaf. Je komt op een kruising. Heel even naar rechts en je bent weer terug bij de Wanderparkplatz.

Praktische informatie

Start- en eindpunt/parkeren

Gildehauser Strasse, Wanderparkplatz aan de L572, 48599 Gronau. De parkeerplaats ligt als je vanuit NL komt kort na de driesprong bij de Hagelsweg (borden 'Reiterhof Rügenberg') die naar het vakantiecentrum Dreiländersee leidt aan je linkerhand van de Gildehauser Strasse.

Openbaar vervoer

Losser, halte R.K Kerk of Dinkelbrug (langs de N731), lijn 61 van/naar station Enschede en lijn 64 van/naar station Oldenzaal (beide lijnen alle dagen van de week). Vanaf de bushalte Losser R.K. Kerk loop je naar het centrum om de route op te pikken onder punt 5. Vanaf de bushalte Dinkelbrug loop je verder in de rijrichting van de bus. Eerste weg linksaf, Kolkersweg en direct weer rechtsaf, Beerninksweg. Zie verder onder punt 7.

Lengte van de wandeling

15 km.

Horeca onderweg

In Losser zijn diverse horecagelegenheden.

Percentage verhard-onverhard

50%-50%.

Route en tekst van deze Trage Tocht zijn gemaakt door Rob Wolfs, zie voor meer info www.wolfswandelplan.nl. Deze wandeling is als pdf-bestand met topografische kaart en gps-track te vinden op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/trage-tocht-losser/15177/. Ik ben benieuwd naar je reactie op deze wandeling; opmerkingen en aanvullingen zijn op Wandelzoekpagina of op info@wolfswandelplan.nl welkom.

Nergens is de afwisseling van bos en open gebied mooier dan in het oosten van ons land. De delen van provincies Gelderland en Overijssel ten oosten van de IJssel worden gekenmerkt door eeuwenoude kleinschalige cultuurlandschappen waar bos en open gebied elkaar doorlopend afwisselen. Rob Wolfs zocht de mooiste plekken in dit gebied bij elkaar en reeg er aantrekkelijke wandelingen doorheen. In 'Wandelen op de rand van bos en boerenland' staan 20 mooie (rond)wandelingen van soms wat meer en soms wat minder dan 15 kilometer. **Wandelen op de rand van bos en boerenland, Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig, € 14,95, ISBN: 978-90-78641-25-4.** De gids is verkrijgbaar via de (internet)boekhandel en via de website van de uitgeverij: www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

BESTEL DE MOOISTE WANDELGIDSEN OP WWW.GEGARANDEERDONREGELMATIG.NL

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
www.wandelzoekpagina.nl/abonnement

voor slechts **€ 12,50**

Achtergrondinformatie

Losser

De Martinustoren is het restant van de in 1904 afgebroken St. Martinuskerk.

Erve Kraesgenberg

Het eeuwenoude en oorspronkelijk aan de Dinkel gelegen boerenerf is hier herbouwd. De hoofdboerderij stamt uit 1610 en heeft een voor Nederland unieke dakbalkconstructie. De boerderij - met originele lemen vakwerkwanden - heeft een weefkamer. Dat was in de 17e en 18e eeuw op veel Twentse erven het geval, want men voorzag in de eigen textielbehoefte. Op het omringende erf staan een zevental in vakwerkstijl uitgevoerde bijgebouwen. Het grootste gebouw is een Wönnershoes (akkerburgerwoning), waarin vroeger twee gezinnen waren gehuisvest. Nu is hier een kunstgalerie gevestigd.

LAGA

Rond Losser komt de wandelaar verwijzingen tegen naar de LAGA uit 2003. Van april tot en met oktober 2003 vond de Landesgartenschau plaats in Gronau en Losser, als grensoverschrijdend mega-evenement. Zuilen vormden een verbindende schakel tussen de diverse 'parels' van de gemeente Losser. Op het evenemententerrein in Gronau waren speciaal aangelegde thematuinen te zien zoals rozentuinen, watertuinen, een bomenpark, bloemenkassen, een waterlabyrint en een watercarroussel.

Meanderende Dinkel

Er zijn maar weinig rivieren in ons land die zo'n mooi natuurlijk karakter hebben als de Dinkel. Het in de heuvels van het Duitse Holtwick in Nordrhein-Westfalen ontsprongen riviertje is uniek in zijn soort. Door menselijk ingrijpen heeft het water in ons land steeds minder de ruimte gekregen. Dat leidde tot verstoring van de natuurlijke weerbaarheid en de dynamiek van ons watersysteem: wateroverlast bij hoge waterstanden en verdroging bij lage waterstanden. In het Nederlandse deel van de Dinkel is het aantal ingrepen beperkt gebleven, waardoor het natuurlijke karakter van rivier en landschap zijn behouden.

Feiten op een rij

De Dinkel is ongeveer 93 kilometer lang, waarvan de helft in Nederland ligt. Het riviertje ontspringt in Duitsland en mondt ook weer in Duitsland uit in de Vecht. De bron ligt op de Baumberge bij Coesfeld, dicht bij het dorpje Holtwick. Vandaar stroomt de Dinkel in bijna 40 kilometer door de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen. Tussen het Duitse Gronau en het Nederlandse Losser gaat de Dinkel de grens over om vervolgens zo'n 46 kilometer door Twente te slingeren. In de buurt van Denekamp verlaat de rivier Nederland weer, om na 9 kilometer bij Neuenhaus uit te monden in de Duitse Vecht (Vechte) in de deelstaat Niedersachsen. Het stroomgebied van de Dinkel is 650 km² groot.

Veenspons

De ontstaansgeschiedenis van de Dinkel gaat terug naar de ijstijden van het Pleistoceen, zo'n twee miljoen jaar geleden. Eeuwenlang bestond het stroomgebied van de Dinkel uit uitgestrekte veenmoerassen. Er woonden nauwelijks mensen in dit Duits-Nederlandse grensgebied, er graasden hooguit wat schapen. Pas in de loop van de 19e eeuw ontdekte de mens het gebied, toen er turf gewonnen werd uit veengrond. Ook het stroomgebied van de Dinkel viel ten prooi aan turfwinning. Daarmee verviel de natuurlijke werking van het veen om, net als een spons, (regen)water lange tijd vast te kunnen houden. Het water kreeg steeds meer de overhand in het gebied. De eerste wateroverlast dateert dan ook uit die tijd. Nieuwe vormen van landbouw en nieuwe productietechnieken vereisten steeds lagere waterstanden en de opkomende textielindustrie gebruikte de Dinkel decennia lang als natuurlijke afvoer van ongezuiverd afvalwater. Inmiddels heeft de waterhuishouding van de Dinkel ingrijpende wijzigingen ondergaan, maar nog steeds is het riviertje niet helemaal getemd.

Natuurlijke rivier

De Dinkel is een echte, natuurlijke rivier. Daarvan zijn er nog maar weinig in ons land. Kenmerkend voor een natuurlijke rivier is dat deze - vooral 's winters - regelmatig buiten zijn oevers treedt. Bij de Dinkel is dat ook het geval: jaarlijks overstroomt er zo'n 450 hectare land. Bij overstromingen wordt het door de Dinkel meegevoerde zand op de oevers afgezet, tot een afstand van enkele tientallen meters van de rivier. Het zand vormt zandduintjes en oeverwallen die evenwijdig aan de rivier liggen. Naast overstroming is het kronkelen of meanderen een kenmerkende eigenschap van een natuurlijke rivier. Al meanderend eet de Dinkel als het ware aan de ene oever stukjes land weg (afkalving), terwijl het aan de andere kant weer land loslaat (aanwas). Daar waar de oeverwallen vanzelf worden gevormd, ontstaat een natuurlijke begroeiing. Dit meanderen is op diverse plaatsen langs de Dinkel goed te zien. Door het kronkelen verandert de loop van de rivier continu, net als het aangrenzende landschap. Oude oevers verzanden tot moerassen en uiteindelijk tot rivierbegeleidend bos. Zo'n dynamisch proces treffen we alleen bij een natuurlijke rivier aan.